

KLÁRA WEISHÄUPELOVÁ-HOCKEOVÁ

L R Ř

JE BĚRNKAČKA

Logopedické
pracovní listy

LOGOPEDIE
JAKO MALOVANÁ

L, R, Ř je brnkačka

Logopedie jako malovaná

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

Klára Weishäupelová–Hockeová

L, R, Ř je brnkačka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Klára Weishäupelová–Hockeová

L R Ř
JE B~~R~~NKAČKA
LOGOPEDIE JAKO MALOVANÁ

Edika
Brno
2018

L, R, Ř je brnkačka

Logopedie jako malovaná

Klára Weishäupelová–Hockeová

Ilustrace: Klára Weishäupelová–Hockeová

Jazyková korektura: Petra Láníčková

Odborná korektura: Libuše Musilová

Obálka: Gustav Fifka

Odpovědná redaktorka: Leona Fousková

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-266-1235-3

ISBN e-knihy 978-80-266-1255-1 (1. zveřejnění, 2018)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2018 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 31 801.

© Albatros Media a. s., 2018. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Obsah

Hláška L	7
LA na počátku slov	9
LE na počátku slov	11
LI na počátku slov	13
LA/LE/LI na počátku slov	15
LO na počátku slov	17
LU na počátku slov	19
LA na konci slov	21
LE na konci slov	23
LI na konci slov	25
LO na konci slov	27
LA/LE/LI na konci slov	29
L uvnitř slov mezi dvěma samohláskami	31
L v první slabice po souhlásce	33
L v první slabice po souhlásce	35
L v první slabice po souhlásce	37
L uvnitř slov po souhlásce před samohláskou	39
L uvnitř slov po samohlásce před souhláskou	41
L uvnitř slov	43
L na konci slov po samohlásce	45
2 x L v jednom slově	47

Hláska R	53
TR na počátku slov	55
TR na počátku slov	57
DR na počátku slov	59
PR na počátku slov	61
BR na počátku slov	63
KR na počátku slov	65
KR na počátku slov	67
MR na počátku slov	69
HR na počátku slov	71
BR/MR/VR/PR na počátku slov	73
FR/GR na počátku slov	75
CHR na počátku slov	77
R na konci slov po souhlásce	79
R uvnitř slov po souhlásce	81
ČR/ŠR/ŽR na počátku slov	83
R na počátku slov před samohláskou.	85
R na počátku slov před samohláskou.	87
R uvnitř slov po samohlásce před souhláskou	89
R uvnitř slov mezi dvěma samohláskami	91
R uvnitř slov mezi dvěma samohláskami	93
R na konci slov po samohlásce	95
2 x R v jednom slově	97
DIFERENCIACE HLÁSEK R - L	101
Diferenciace R - L	103
Diferenciace R - L	105
Diferenciace R - L	107
Diferenciace R - L	109
Diferenciace R - L	111

Hláska Ř	113
TŘ na počátku slov	115
TŘ uvnitř slov	117
DŘ na počátku slov	119
DŘ uvnitř slov	121
BŘ na počátku slov	123
BŘ uvnitř slov	125
PŘ na počátku slov	127
PŘ uvnitř slov	129
KŘ na počátku slov	131
KŘ uvnitř slov	133
HŘ na počátku slov	135
Ř uvnitř slov po souhlásce před samohláskou	137
ŘI na počátku slov	139
ŘE na počátku slov	141
ŘA na počátku slov.	143
ŘI na konci slov.	145
Ř uvnitř slov po samohlásce před souhláskou	147
Ř na konci slov po samohlásce	149
Ř na konci slov po samohlásce	151
2 x Ř v jednom slově.	153

ÚVOD

Tato publikace je určena logopedům, speciálním pedagogům, učitelům mateřských škol, rodičům a především dětem. Dětem, které se potýkají s dyslalií (patlavostí) alveodentálních hlásek L, R a Ř. Jedná se o soubor praktického materiálu, který lze využít při reedukaci hlásek u předškolních a mladších školních dětí.

Reedukace vadné výslovnosti hlásek probíhá ve třech fázích. První fází je **vyvození hlásky**, při němž logoped s dítětem většinou pracuje před logopedickým zrcadlem, aby tak bylo možné využít zpětné vazby – zrakové kontroly správného postavení mluvidel, která je důležitým doplňkem kontroly sluchové.

Podari-li se hlásku vyvodit v izolovaném zvuku, je možné přejít na procvičování hlásky ve slabikách a následně slovech podle artikulační náročnosti. Postupujeme od nejsnadnějších spojení a pozic až po ty nejsložitější. Každou hlásku je nutné procvičit ve všech spojeních (se samohláskami a souhláskami) i pozicích (na počátku, uvnitř i na konci slov). Dari-li se hlásku správně vyslovit ve slovech, postupujeme o další krok kupředu, tedy k opakování vět. Náročnost je možné opět stupňovat od krátkých vět, v nichž se procvičovaná hláska vyskytuje pouze omezeně, až po věty mnohoslovné s čtenějším zastoupením procvičované hlásky. Těto fázi říkáme **fixace hlásky**.

Reedukace je však úspěšná až tehdy, když se dítěti podaří hlásku plně automatizovat (což je vlastně hlavním cílem celé terapie), tedy užívat ji ve spontánním projevu (nejen při opakování). Tato fáze se nazývá **automatizace hlásky** a někdy může trvat týdny i měsíce.

Délka terapie je značně individuální. Velkou roli hraje píle a pravidelnost procvičování. To by se mělo stát každodenní domácí rutinou. Doba cvičení však nemusí a ani by neměla být nikterak dlouhá. Vhodné je cvičení věnovat 5–10 minut (pokud se podaří procvičovat víckrát za den, výsledky se dostaví rychleji). Vždy musí být zohledněn věk a individuální možnosti dítěte i rodiny.

Počátek každé lekce je vhodné začít oromotorickým cvičením. Logoped doporučí konkrétní cviky zaměřené na zvýšení hybnosti a zlepšení koordinace pohybů tvář, čelisti, rtů a jazyka. Poté dítě procvičuje hlásku ve slabikách a slovech, následně ve větách, básničkách a nakonec ve spontánním vyprávění.

Tato kniha obsahuje množství barevného obrazového materiálu, který má dětem zpříjemnit osvojování nové hlásky. Na počátku každé ze tří kapitol naleznete vždy základní charakteristiku procvičované hlásky a stručný popis jejího správného vyvození (které však doporučuji provádět pod přímým vedením odborníka – logopeda).

Ke každému obrázku přísluší vždy tři věty, odstupňované dle náročnosti. Logoped sám vybírá, která z nabízených vět odpovídá verbální úrovni dítěte, u něhož reedukace probíhá. Stejně tak volí i vhodná cvičení, která jsou zaměřena na zdokonalení větného vyjadřování, mluvní pohotovosti, fonemického sluchu a rozšíření slovní zásoby. Na procvičení slovní sluchové paměti a automatizaci hlásky je možné využít některou z básniček umístěných v závěru každé kapitoly.

Po osvojení hlásky R někdy dochází k potížím s diferenciací hlásek L a R, proto je v knize zařazeno ještě několik stran určených k procvičení slov, která současně obsahují obě hlásky.

Na konci knihy naleznete všechny pracovní listy v černobílé podobě. Ty jsou určeny pro vlastní práci dětí, které si obrázky mohou vložit do pořadače či nalepit do sešitu a vybarvit. V průběhu cvičení pak také například vpisovat motivační značky, či lepit nálepky za dobře odvedenou práci.

Pokud se této knize podaří zpříjemnit dětem práci při zdokonalování jejich verbálních schopností, splnila svůj účel.

Hláška L

souhláska znělá, úžinová, alveodentální, laterální

Při artikulaci hlásky L je značně velký čelistní úhel, což umožňuje sledovat postavení jazyka. Hrot (špička) jazyka se opírá o přední alveoly (dásňové výstupky) za horními řezáky (odtud hláška alveodentální). Okraje jazyka jsou volné, po stranách vzniká úžina, kudy uniká vzduch (hláška L je tedy též hláskou úžinovou a laterální – čili bokovou).

Nesprávná výslovnost hlásky L se nazývá **lambdacismus**. Děti hlásku mnohdy vynechávají – v tom případě hovoříme o **mogilalii**. Příčinou bývá především neschopnost dostatečně zvednout jazyk do správné polohy. Důležité je vyšetřit, zda nemá dítě zkrácenou podjazykovou uzdičku. Pokud je tato vrozená anomálie zjištěna, je nutné započít co nejdříve s intenzivní gymnastikou mluvidel, zaměřenou na zvýšení hybnosti jazyka (v případě, že se jazyk rozcvičit nepodaří, je nezbytné provést frenulotomii, tedy chirurgické přetěžení podjazykové uzdičky). Využívají se cviky, jako je olizování zubů, rtů (spodního i horního), vyplazování jazyka ven z úst, zvedání hrotu jazyka směrem k nosu, napodobování zvuků koníka... Můžeme dítěti pomoci také sladkou motivací, na kterou jazyk reaguje lépe než na slovní instrukci. Je tedy možné např. natřít horní ret marmeládou, nugetou či jinou oblíbenou dobrotou, případně dát dítěti nějaký haptický podnět. Dítě si může například zatlačit vlastním prstíkem za horní zuby, nebo se zastudit na horních alveolách kouskem ledu, aby tak měl jazyk přesnější „představu“, kam se má zvednout. Kromě mogilalie se nejčastěji setkáváme se záměnou hlásky L za hlásku artikulaci méně náročnou – většinou J (v tom případě hovoříme o **paralalii**).

SPRÁVNÉ VYVOZENÍ HLÁSKY

Při vyvozování hlásky L je velmi důležité ohlídat dostatečný čelistní úhel, zvednutí jazyka za horní alveoly a jeho následný pohyb za spodní zuby při současném vyslovení slabiky (LA, později LE, LI, LO, LU). Při vyslovování hlásky mnohdy činí potíže samostatný pohyb jazyka bez pohybu brady. To lze sledovat na spodní čelisti, která se v takovém případě pohybuje společně s jazykem. Pokud se tak děje, je nutné fixovat bradu – nejlépe vysvětlit dítěti, jak si ji má samo ohlídat ručkou. Daří-li se vyslovit hlásku ve slabice, můžeme přejít k fixaci hlásky v jednotlivých slovech, podle artikulaci náročnosti. Ideálně se nácvik provádí před zrcadlem, aby mělo dítě zpětnou vazbu – tedy zrakovou kontrolu správného postavení mluvidel, kterou ještě doplní kontrolou sluchovou.

LÁĎA

LADA

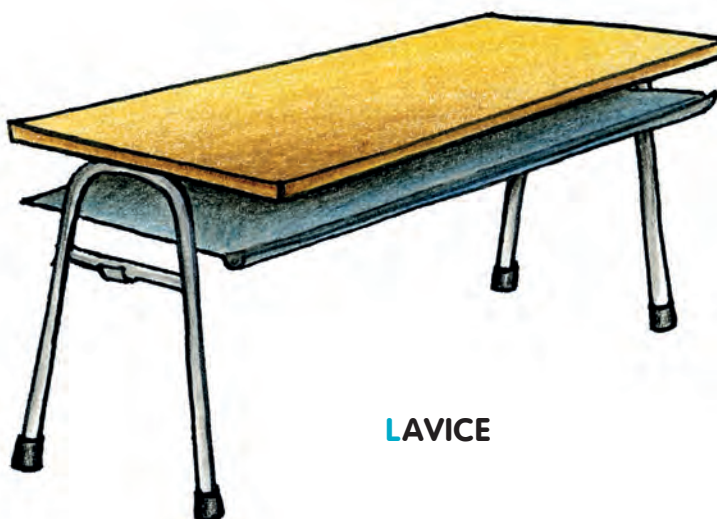
LANO

LAK

LAMPA

LAVICE

LA na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LÁĎA

Láďa zpívá lalala.
Láďa sedí na lavici.
Láďa sedí v lavici a láme větvíčku.

LADA

Lada ladně tančí.
Lakomá Lada mi nepůjčí lak.
Lada s Láďou sedí v jedné lavici.

LANO

Láďa nese lano.
Láďa dává lano na lavici.
Láďa uváže z lana laso a chytí lamu.

LAK

Lada má lak.
Lada se lakuje lakem.
Na lavici u lampy stojí Ladin lak.

LAMPA

Lampa stojí na lavici.
Menší lampa je lampička.
Láďa kupuje lampu tetě Ladě.

LAVICE

Lada stojí u lavice.
Na lavici stojí lahvička s lakem.
Láďa a Lada lakují lakem lavici.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LÁSKA, LÁVKA, LANOVKA, LAŤ, LAŇ, LÁME, LADÍ, LAKUJE, LAKOMÝ, LACINÝ, LÁHEV, LAHVIČKA, LABUŤ, LAHODNÝ, LAHŮDKA

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LASO, LÁTĀ, LĀN, LĀVA, LABE, LABUŽNÍK, LABYRINT, LAGUNA

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

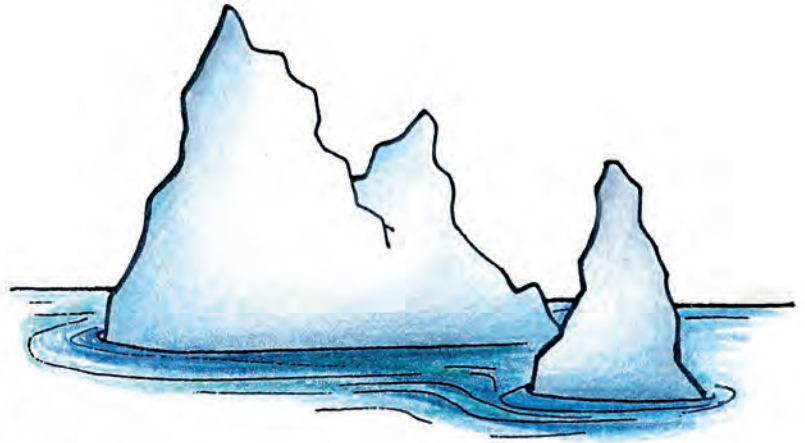
Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

LADÍ (např. mladí, hladí, sladí, vadí...), LAK (např. tlak, vlak, povlak, sak, tak...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Láďa volá: „Dano,
podej mi to ...“ (lano)

LEDOVCE

LETÍ

LEPÍ

LENKA

LEKNÍN

LE na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LETÍ

Kdo to letí?

Lenka chce létat.

Láďa a Lenka se dívají na leťící hmyz.

LEDOVCE

Ledovce jsou ledové.

Lenka leze na ledovec.

Láďa se ptá Lenky, zda jsou ledovce ledové.

LEPÍ

Lenka lepí.

Lenčina lavice lepí.

Lada, Lenka a Láďa lepí na lavici lafky.

LENKA

Lenka leží.

Lenka leží pod lavicí.

Lenka a Leo lenošně leží na lehátku.

LEKNÍN

Lea vidí leknín.

Leknín leží na vodě.

Leona se dívá, jak na leknínu leží žába.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LEV, LES, LÉK, LEKÁ, LED, LEM, LÉTO, LEVÝ, LEVNÝ, LEŽÍ, LESKLÝ, LEHKÝ, LÉTÁ, LEHÁ, LENOCH, LEPENKA, LETEC

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LEBKA, LENOCHOD, LEČO, LEDVINA

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

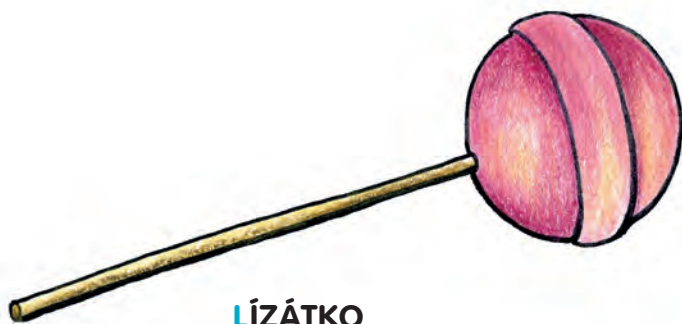
LETÍ (např. smeť, děť, století, baleť...), LENKA (např. podkolenka, plenka, fenka, písmenka...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Podívejte, milé děti,

jak motýli kolem ... (letí)

LINKA

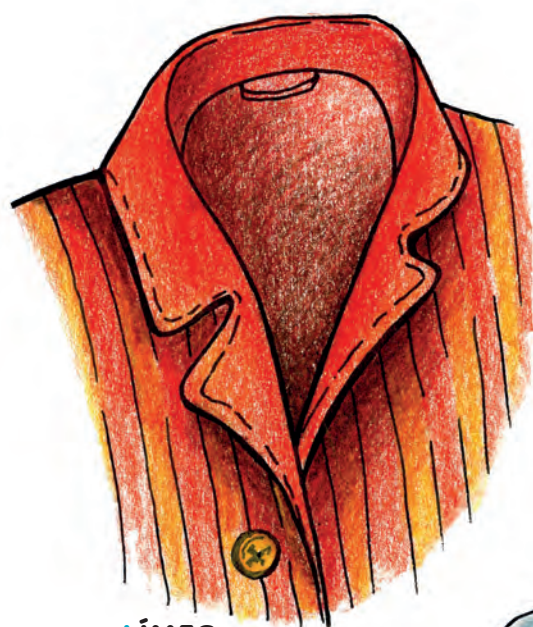
LÍZÁTKO

LIJÁK

LÍSTEK

LÍMEC

LÍNÁ LÍDA

L na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LINKA

Linda píše na linku.
Na listech sešitu jsou linky.
Líná Lída píše linku na lavici.

LÍZÁTKO

Lízátko se líže.
Lída líže lízátko.
Lída není lakomá a dá lízátko Láďovi.

LIJÁK

Venku je liják.
Lídu smáčí liják.
Lída líže lízátko v lijáku.

LÍSTEK

Lístek lítá.
Lída lepí lístek.
Lída líně lepí lístek z lípy.

LÍMEC

Linda má límec.
Líná Lída má špinavý límec.
Lindě se líbí Libuščin límec.

LÍNÁ LÍDA

Lída je líná.
Líná Lída stojí u lípy.
Líná Lída sedí s Libuškou na lavičce pod lípou.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LÍTÁ, LÍP, LÍPA, LIDÉ, LIŠKA, LIŠÁK, LIŠČATA, LÍBÁ, LIBUŠKA, LIDUŠKA, LINDA, LÍZA, LÍBÍ, LÍBEZNÝ, LIBOVÝ, LIST, LISTNATÝ

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LÍN, LÝKO, LIÁNA, LIBEČEK, LIBRA, LICHOTKA, LÍSKA

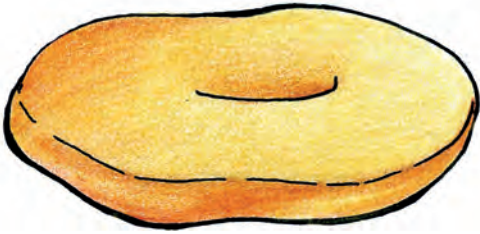
CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

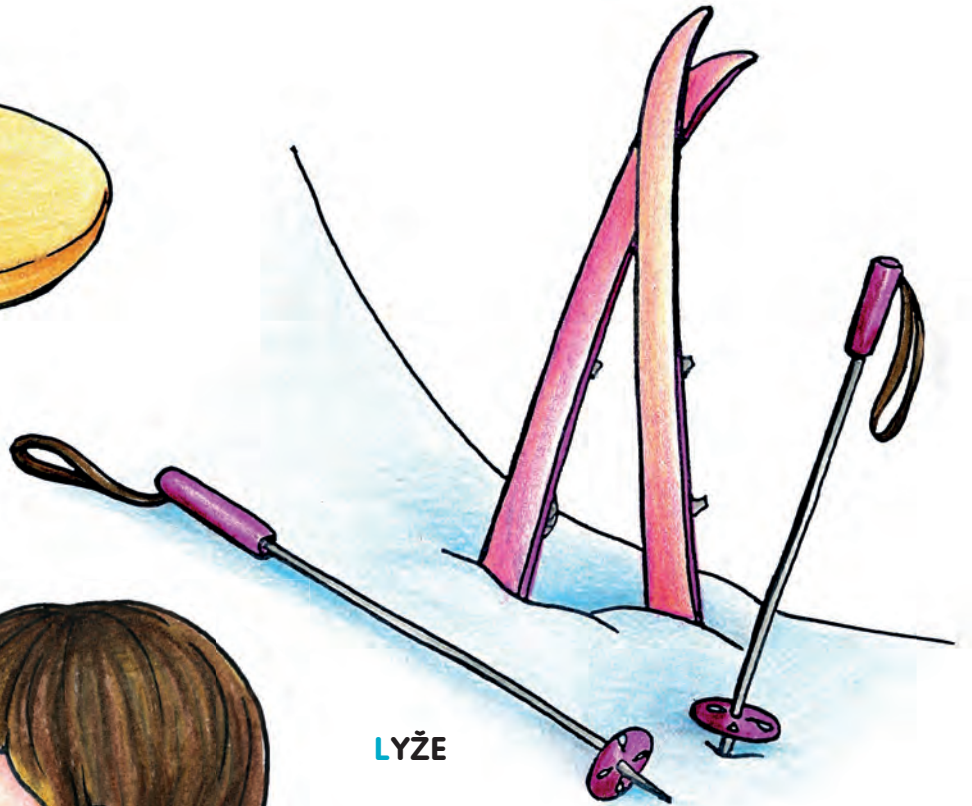
LIŠKA (např. šiška, pampeliška, myška, Eliška...), LIBEČEK (např. paleček, vdoleček, chlapeček, stařeček, jezeček...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Mamince se líbím,
když dělám, co ... (slíbím)

LÍVANEC

LYŽE

LIDUŠKA LÍŽE

LEDEN

LATĚ

LA/LE/LI na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LÍVANEC

Lída jí lívanec.
Lívanec leží na lavici.
Libuška jí lívanec a zapíjí ho limonádou.

LYŽE

Linda má nové lyže.
Liduška se na lyže lepí sníh.
Láďovy lyže leží u lavičky pod lampou.

LIDUŠKA LÍŽE

Liduška líže.
Liduška líže lízátko.
Liduška líže lízátko a Lenka jí lívanec.

LEDEN

Leden je zimní měsíc.
Láďa v lednu lyžuje.
Teta Lenka si koupí v lednu novou lednici.

LATĚ

Láďa nese latě.
Láďa láme na lavici latě.
Láďa s Lídou lepí latě na kuchyňskou linku.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LÁKÁ, LASIČKA, LÁZNĚ, LAMPÍČKA, LÉČBA, LECHTÁ, LÉČITEL, LEDNICE, LEHKÝ, LEPKAVÝ, LEZE, LÍČKA, LILEK, LISTNATÝ, LIS, LÍTO

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LAJDÁK, LATINA, LAČNÝ, LEGUÁN, LEST, LÍC, LIMUZÍNA, LISTONOŠ

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

LATĚ (např. natě, gatě, zlatě, šišatě...), LEZE (např. meze, sveze, sleze...), LÍŽE (např. blíže, tíže, níže, mříže, kříže...)

Staň se básníkem a doplň verš:

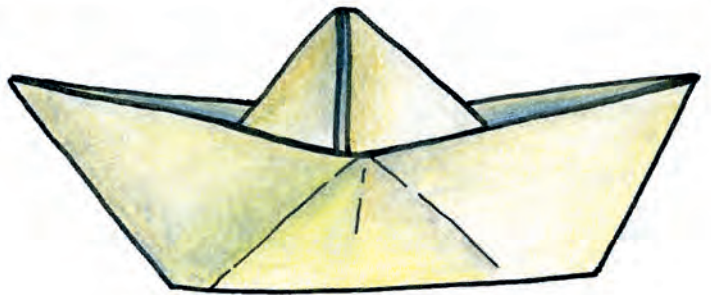
„Táto,“ volá Aťka,
„v plotě chybí ...“ (laťka)

Těší mě, že leden,
za rok je jen ... (jeden)

Tohle malé děvčátko,
chtělo lízat ... (lízátko)

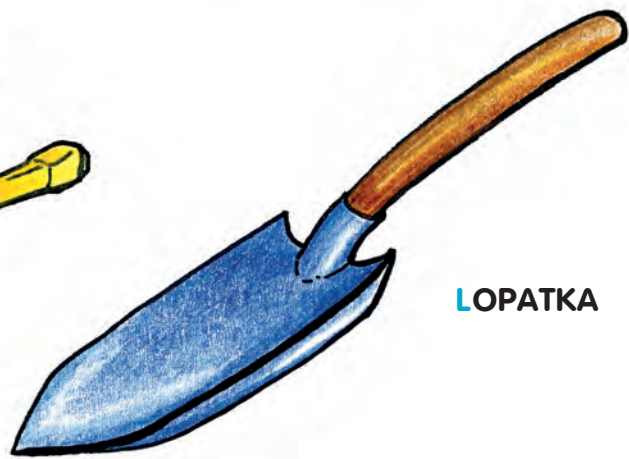
LODIČKY

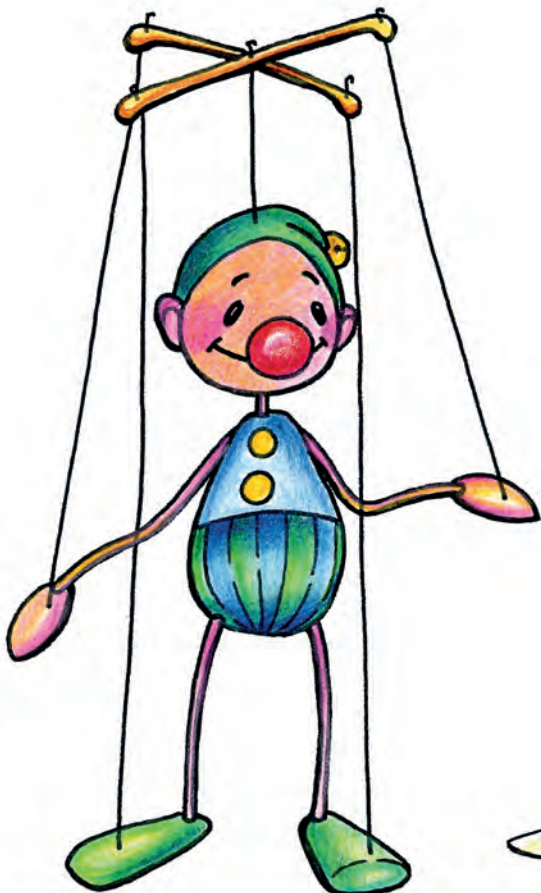
LOĎKA

LOUPE SE

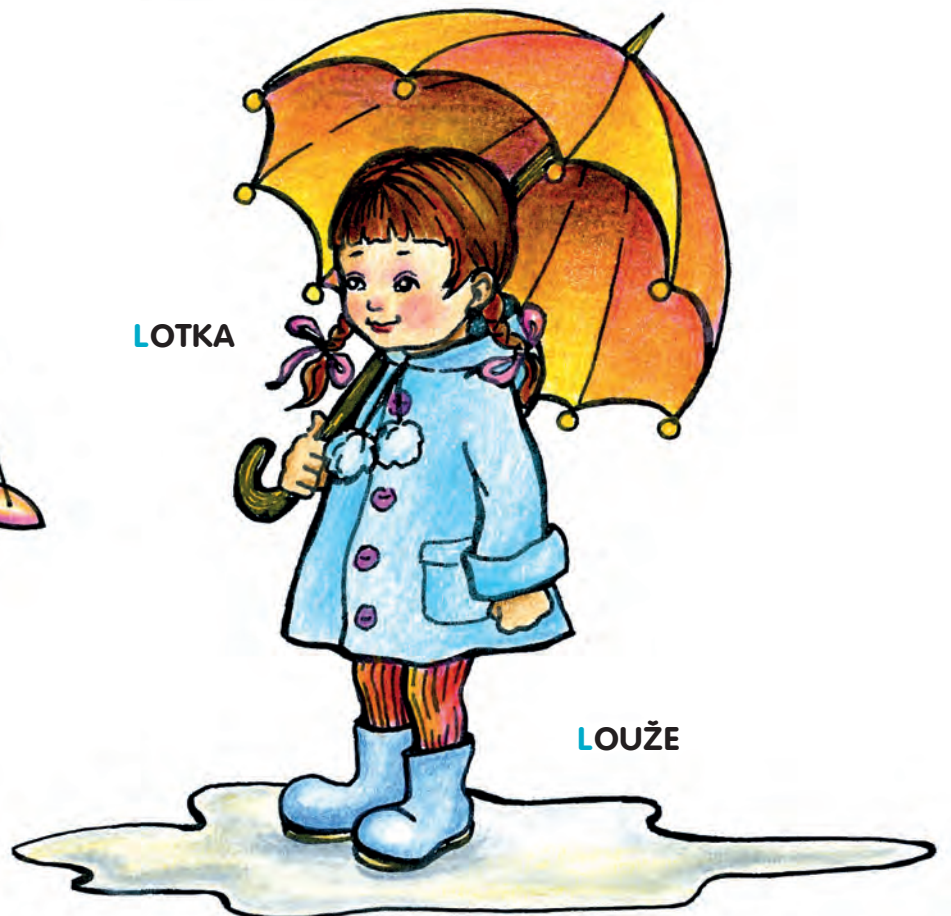

LOPATKA

LOUTKA

LOTKA

LOUŽE

LO na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LODIČKY

Loťka má lodičky.
Loťčiny lodičky jsou lakované.
Libušce se líbí Loťčiny lakované lodičky.

LOŤKA

Loťka má loďku.
Menší loď je loďka.
Láďa s Lídou lepí loďku z novin.

LOUPE

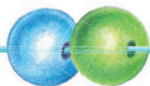
Banán se loupe.
Leona loupe banán.
Lída loupe banán a podává ho Lence.

LOPATKA

Láďa má lopatku.
Menší lopatka je lopatička.
Lakomá Loťka nechce půjčit Ladě lopatku.

LOUTKA

Loťka má loutku.
Láďa lepí loutce nos.
Láďova loutka leží na lavici pod lampičkou.

LOUŽE

Na zemi je louže.
Loťka stojí v louži.
Po letním lijáku jsou všude louže.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LOV, LOVEC, LOVÍ, LOPATA, LOUKA, LOKÁ, LOKET, LOUPÍ, LOUDÁ, LOUDÍ, LOUČÍ, LOŤ, LODIČKA, LODNÍ (LANO), LOTO, LOUPEŽNÍK, LOUPÁČEK, LOUPEŽ, LOVECKÝ (PES, SALÁM...), LOŽNICE

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LOKNA, LOŽE, LONDÝN, LOSOS, LOUČE, LOTR, LOCHNESKA

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

LOUTKA (např. poutka, choutka, pochoutka, do koutka...), LODIČKA (např. panička, samička, od malička, nožička...), LOUKA (např. mouka, brouka, pavouka...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Dnes si koupím loupáčky,
chleba a dva ... (koláčky)

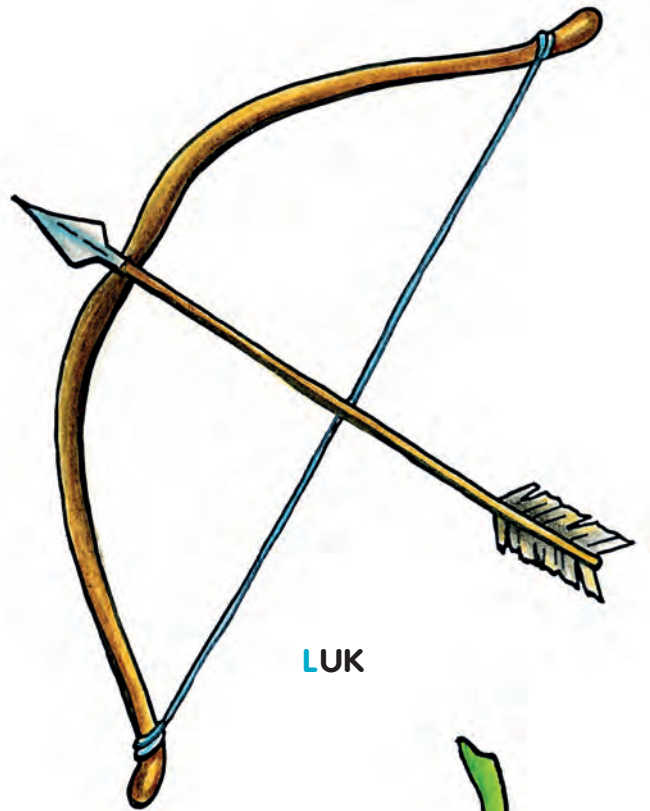

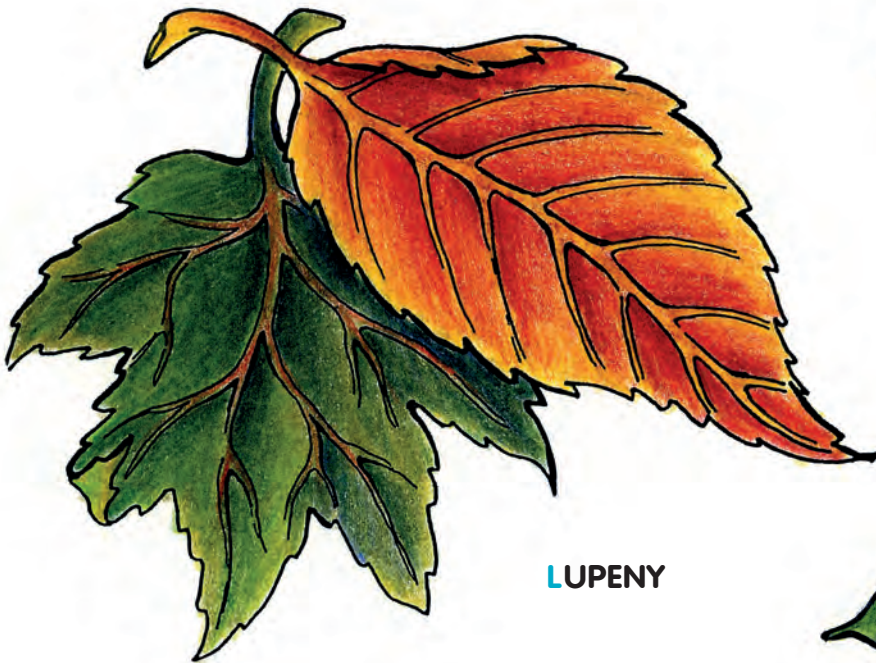
LUKÁŠ

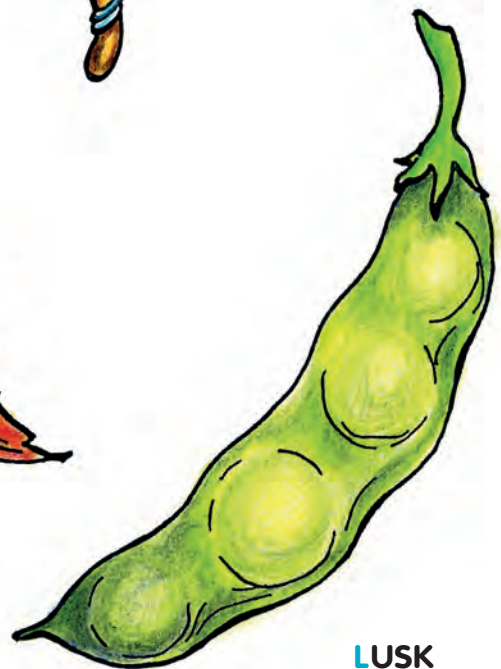
LUPA

LUK

LUPENY

LUSK

LU na počátku slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

LUKÁŠ

Lukáš lumpačí.
Lukáš a Luboš sedí v lavici.
Lukáš není lakomý
a půjčí lupu Luďkovi.

LUPA

Lotka má lupu.
Lukáš má lupu od dědy Ládi.
Lukáš si kupuje luk, lano, loutku a lupu.

LUK

Lovec má luk.
Na lavici leží luk.
Na lavici leží Lukášův luk a lano.

LUPENY

Lada má lupeny.
Menší lupeny jsou lupínky.
Lukáš sedí pod lípou a dívá se na její lupeny.

LUSK

Lada loupe lusk.
Luděk podává Lukášovi lusk.
Na lavici leží mísa lusků od tety Libušky.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

LUP, LUPIČ, LŮŽKO, LUMP, LUBOŠ, LUDVÍK, LUDĚK, LUCIE, LUKA, LUPENÍ, LUSKÁ

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍŘUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

LŮJ, LUNA, LUHAČOVICE, LUMEK, LUMÍK, LUX

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

LUK (např. puk, tuk, fuk, kuk, buk...), LUPA (např. kupa, tlupa, chalupa...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Na placatý kamínek
spadl z větve ... (lupínek)

VČELA

ŠÁLA

JEHLA

VÍLA

MALÁ OLA DĚLÁ KOLA

LA na konci slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

VČELA

Včela létá.

Láďa se dívá, jak včela létá.

V lese Láďu popíchala lesní včela.

JEHLA

Jehla píchala.

Na lavici ležela jehla.

Liduščina jehla leží pod lavicí
u Láďovy nohy.

ŠÁLA

Šála je teplá.

Libuščina šála leží na lavici.

Lukášova šála je od tetý Lenky z Luhačovic.

VÍLA

Víla umí létat.

Lesní víla lадně létá.

Lesní víla jménem Míla tančí u lesa.

KOLA

Malá Ola dělá kola.

Malá Ola dělá kola, Láďa na ni z lesa volá.

Malá Ola dělá kola, Láďa zatím honí mola.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

FIALA, HALA, STÁLA, MALÁ, PILA, VOLÁ, BÍLÁ, HOLÁ, HELA, MÍLA, KAMILA, KOUPILA, SÍLA, ČILÁ,
MILÁ, MYLA, MĚLA, JEDLA, JEDLÁ, SEDLA, ŽILA, ZAŽILA, BYLA, BILA

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

BEDLA, SHNILÁ, ŽIHADLA, ŽEZLA

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

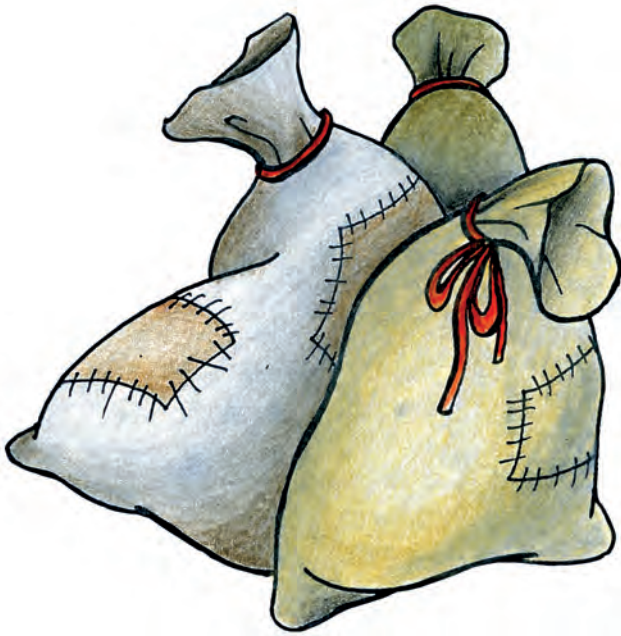
Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

BEDLA (např. jedla, sedla, vedla, snědla...), MYLA (např. pila, bila, shnila, kila...)

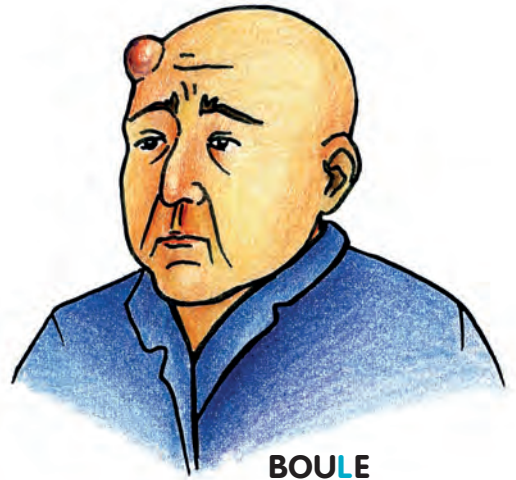
Staň se básníkem a doplň verš:

Naše kočka Kamila

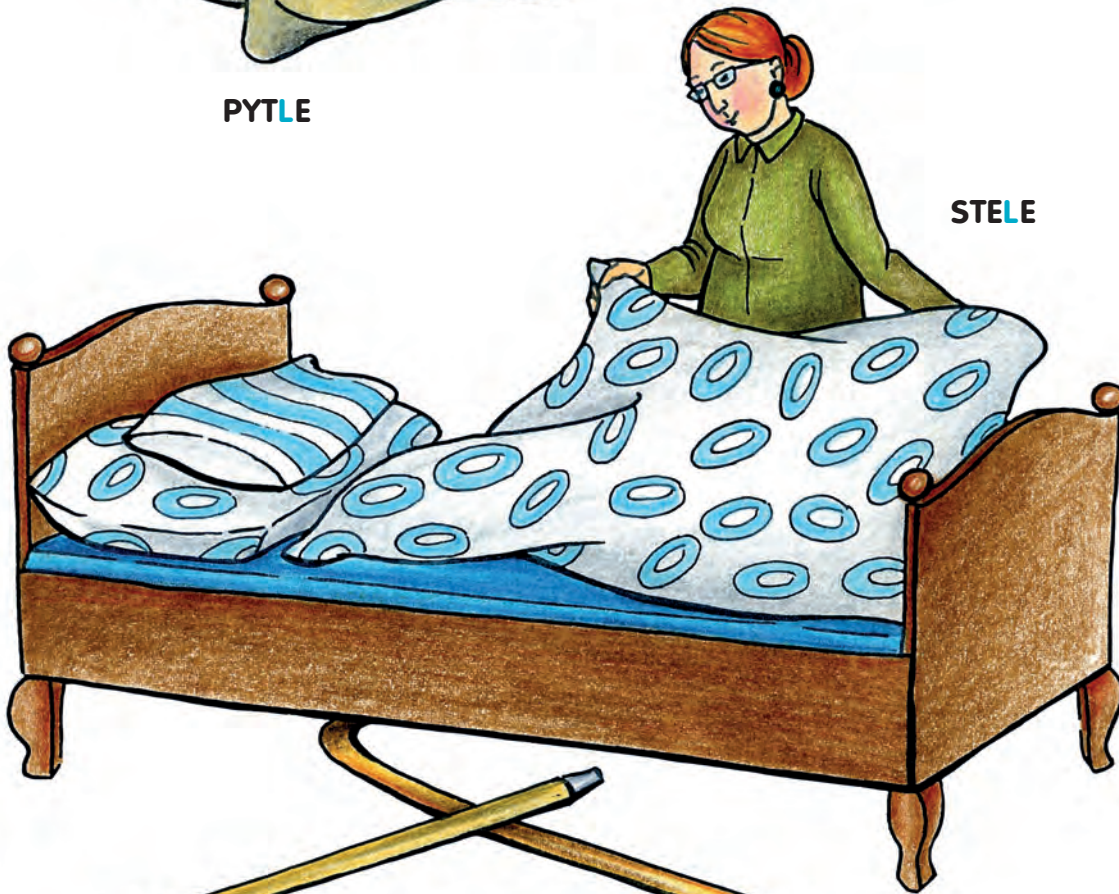
misku mléka ... (vypila)

PYTLÉ

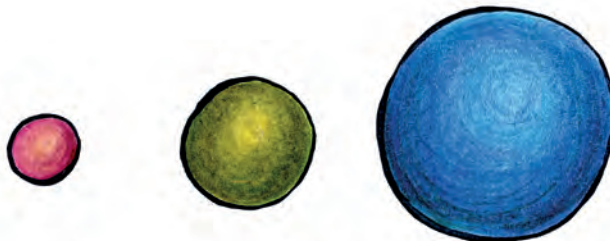

BOULE

STELÉ

HOLE

KOULE

LE na konci slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

PYTLE

Pytle stojí u postele.
Lukáš nese pytle z pole.
Luboš nese dědovi Láďovi dva pytle lusků z pole.

BOULE

Láďa má dvě boule.
Lubošovi naskočila boule na čele.
Lída uhodila Lukáše do čela, až mu naskočila boule.

STELE

Teta stele.
Ola stele postele.
Lenka stele Leoně a Láďovi postele.

HOLE

Hole leží dole.
U postele leží hole.
Lubošovy hole leží u Lenčiny postele.

KOULE

Lenka nese koule.
Malá koule leží pod lavicí.
Láďa hází u lesa ledové koule do pole.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

POSTELE, SKVĚLE, TELE, MELE, SELE, HELE, ŽELÉ, POLE, DÁLE, DOLE, ALE, VESELE, KOUPELE, KABELE, STÁLE, V SÁLE, KYSELE, V ČELE

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

NESMĚLE, ČEPELE, UKULELE

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

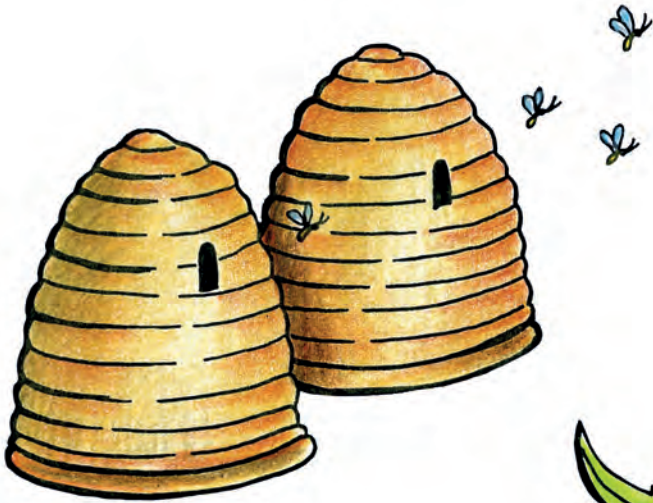
Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

MELE (např. stele, tele, hele, skvěle, na těle, postele, sele...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Láďa všechny postele

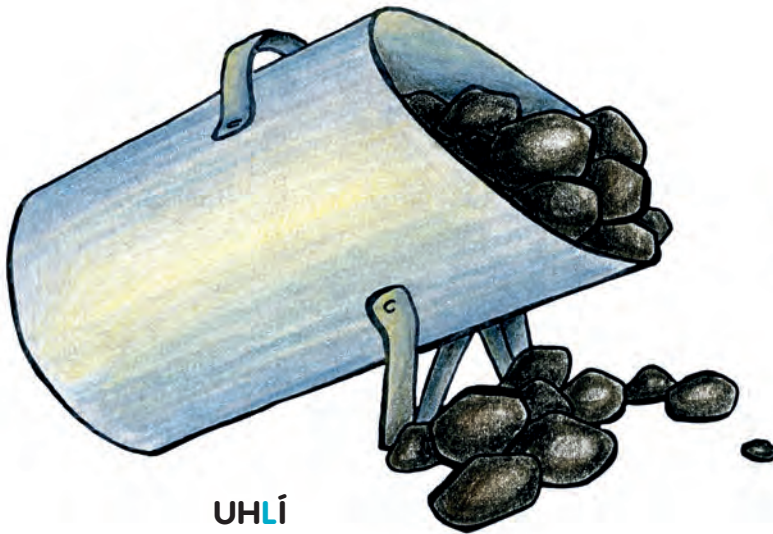
vždycky pěkně ... (ustele)

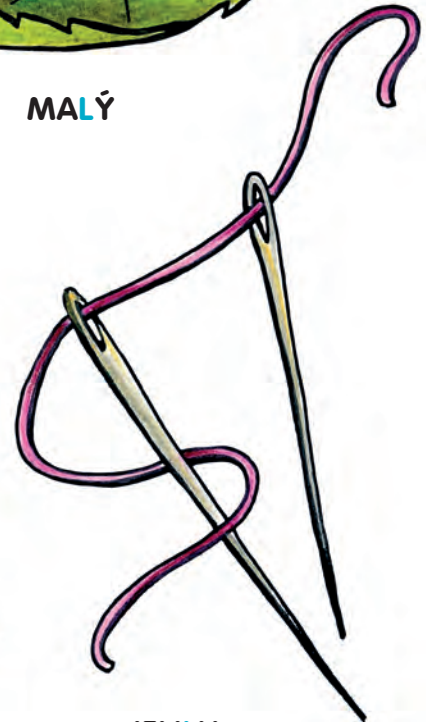
VČELÍ ÚLY

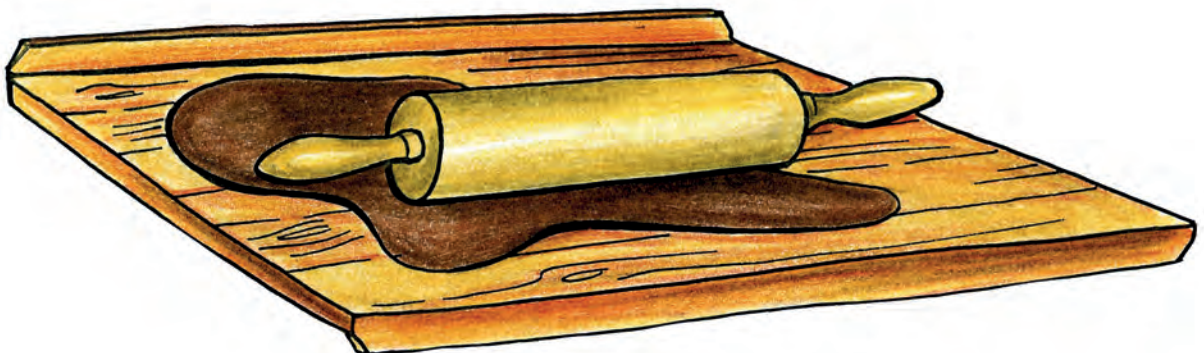
MALÝ

UHLÍ

JEHLY

VÁLÍ

L na konci slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

VČELÍ ÚLY

Láďa vidí včelí úly.
Na louce stojí včelí úly.
Lubošovy včely mají nové včelí úly.

MALÝ

Láďa je malý.
Kdo je malý, ten je milý.
Malý Ludvíček stojí vesele na lístečku.

UHLÍ

Uhlí se pálí v kamnech.
Uhlí leží pod lavicí.
Líná Lída nechce nosit pytle uhlí.

JEHLY

Jehly jsou malé.
Na stole leží dvě jehly.
Kamila se popíchala o jehly, co byly na posteli.

VÁLÍ

Linda válí těsto.
Na vále se válí těsto.
Teta Leona válí na vále malý kousek lineckého těsta.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

SVALY, CVALY, CVAKALI, FIALY, MÁVALI, VÍTALI, STALI SE, USTALI, BĚHALI, VIDĚLI, SLYŠELI, SKÁKALI, PADALI, PODALI, ZAMETALI, ZPÍVALI, ZKOUŠELI, USÍNALI, DALI, CPALI, TIKALI, ŤUKALI, PILI, ŽILI

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

TKALI, USPĚLI, CIMBÁLY

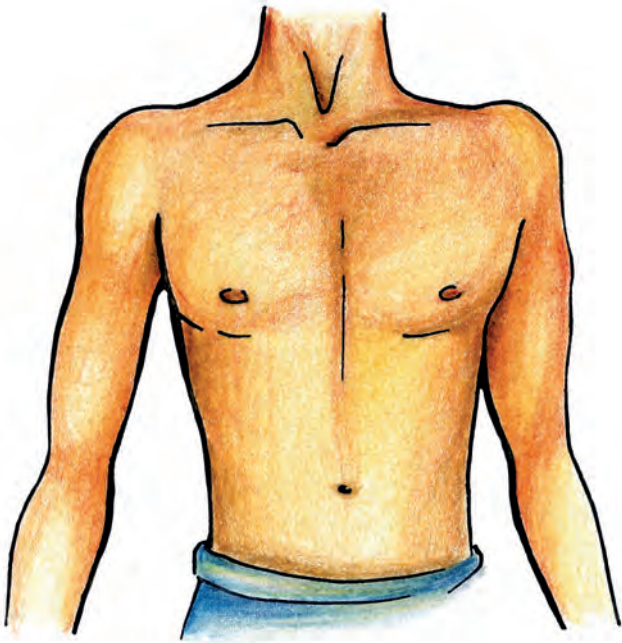
CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

SVALY (např. tkali, cpali, cvaly, hnali...), DALI (padali, snídali, vídali...)

Staň se básníkem a doplň verš:

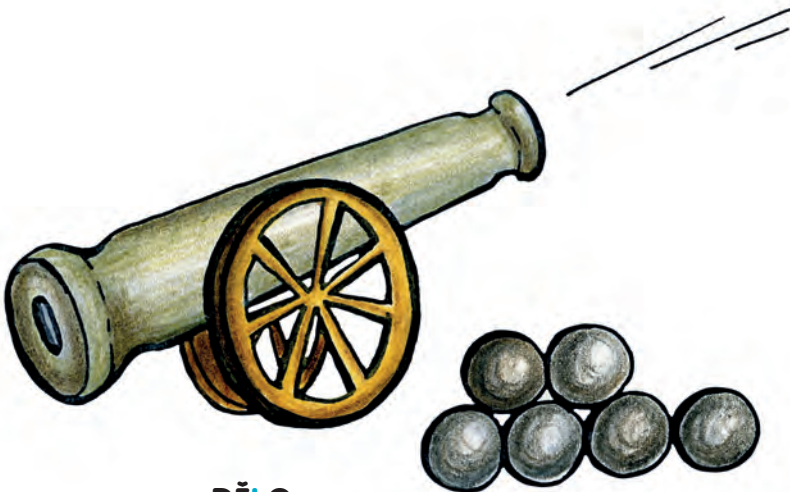
S Lindou jsme se viděli
v sobotu a v ... (neděli)

TĚLO

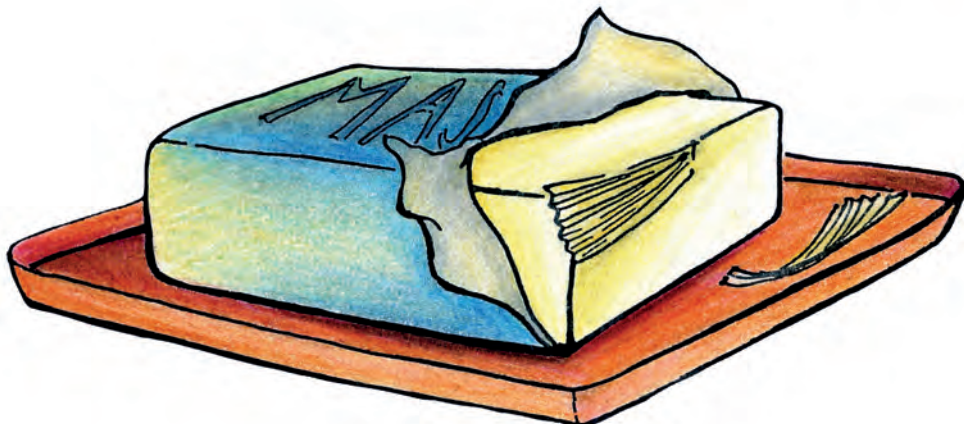
ČELO

DĚLO

SVĚTLO

MÁSLO

LO na konci slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

TĚLO

Láďa má pěkné tělo.

Láďu bolí celé tělo.

Míla si ve vaně umyla celé tělo.

ČELO

Ladu bolí čelo.

Kamila si umyla čelo.

Loupežník Láďa má lysé čelo
a na něm bouli.

DĚLO

U lesa stálo dělo.

Na bitevním poli stojí malé dělo.

Ludvík táhne na laně těžké dělo na pole.

SVĚTLO

U svíčky je světlo.

Leona má na stole světlo ze svíčky.

Malý svatojánek létá po lese
a vydává světlo.

MÁSLO

Dítě koupilo máslo.

Leona maže máslo na vánočku.

Míla koupila limonádu, máslo a lízátko.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

MÁVALO, DÁVALO, STALO, SPALO, HNALO, PÍPALO, KOKTALO, KLOKTALO, SMÁLO, USMÁLO,
MÁLO, TEPLO, HALÓ, MĚLO, SMĚLO, PILO, MYLO, KOPALO, BĚHALO, STÁLO, SEDĚLO, NOSILO,
ZAMETALO, KOLO, NASÁLO, JEDLO, POTILO, SCHOVALO

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

SILO, SÓLO, USTALO

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

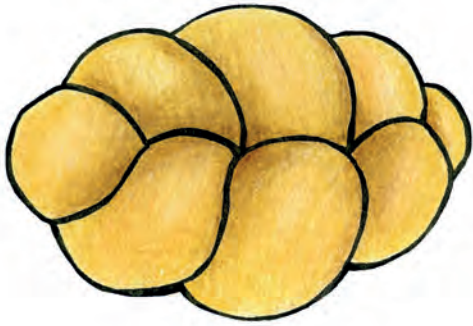
Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

MÁLO (např. zdálo, stálo, nasálo, smálo...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Schovalo se kotě

za zelenou laťkou v ... (plotě)

ŽEMLE

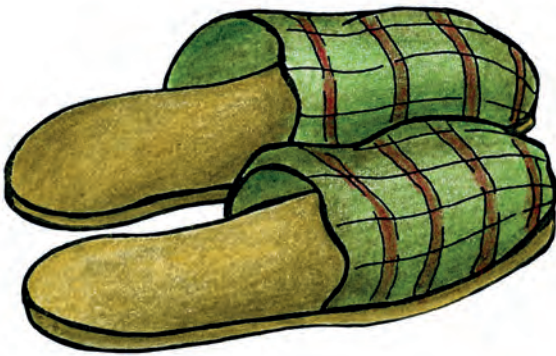
ŽÍŽALA

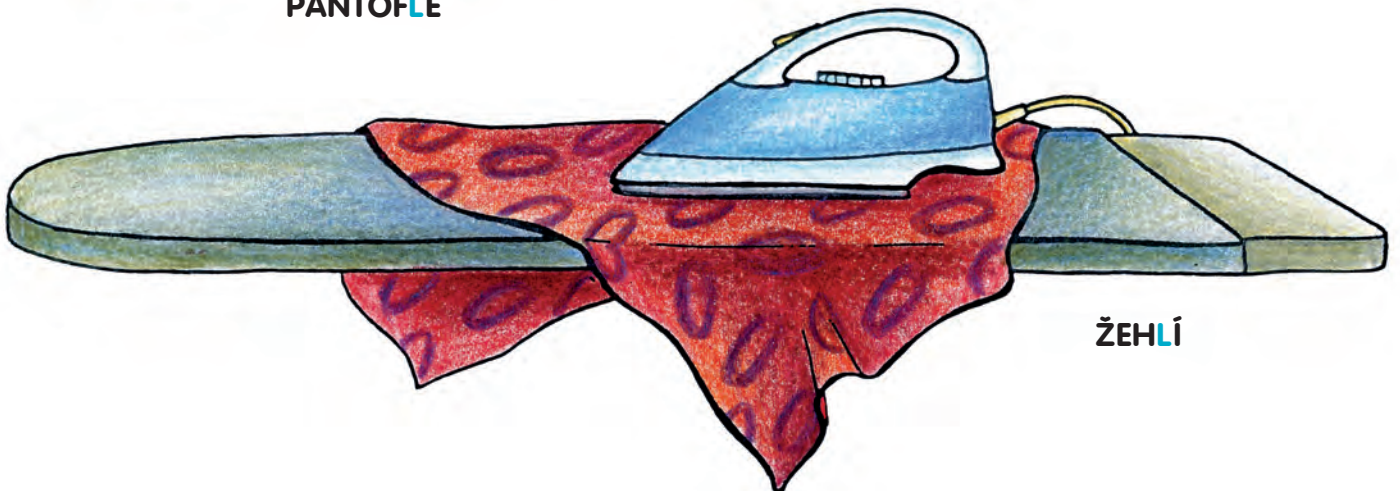
VESELÝ

KOŠILE

PANTOFLE

ŽEHLÍ

LA/LE/LI na konci slov

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

ŽEMLE

Míla jí žemle.
Míla mele žemle.
Kamila koupila Láďovi dvě žemle.

ŽÍŽALA

Žížala je malá.
Žížala leze do louže.
Na poli u lesa leží líně malá žížala.

VESELÝ

Lukáš je veselý.
Luboš je stále veselý.
Luděk je veselý a směje se na celé kolo.

KOŠILE

Ela nese košile.
Míla koupila dvě košile.
Leona loni koupila Kamile bílé košile.

PANTOFLE

Lenka má pantofle.
Pod postelí leží pantofle.
Pantofle dědečka Ludvíka leží pod postelí.

ŽEHLÍ

Lada žehlí.
Maminka žehlí košili.
Lída žehlí Láďovy bílé košile.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

KABELA, ŠMUDLA, SCHÁZELA, UČILA, POTILA, CELÁ, KOBYLA, HOPLA, KOPLA, MALÉ, NA SKÁLE, PO TĚLE, MYLI, MĚLI, FOTBALY, ŠTÍPALI, NEBÁLI, ZASMÁLI, OHNULI, OHNALI, ZŮSTALI, MOTÝLI

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

AKVABELA, MOHYLA, GAZELA, FINÁLE, ZAJALI, OVÁLY

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

KOBYLA (např. Kamila, dopila, topila, vylila, dobyla...), PO TĚLE (např. skvěle, přitele, nesměle, ctitele...), NEBÁLI (např. nadáli, nasmáli, vyzráli, korály, zdáli...)

Staň se básníkem a doplň verš:

U kaluže gazela
kopýtko si ... (máčela)

Vždycky, když je neděle,
vstávám pozdě z ... (postele)

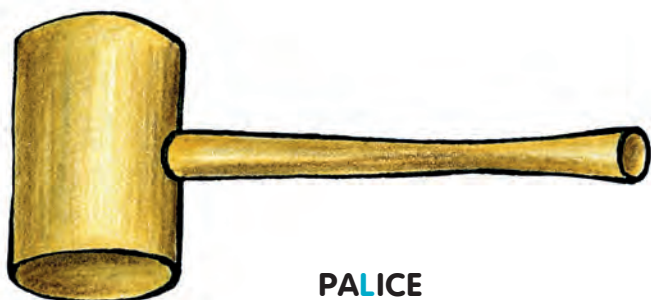
Šičky bílou košili
za chvíli ... (ušily)

POLICE

POLÉVKA

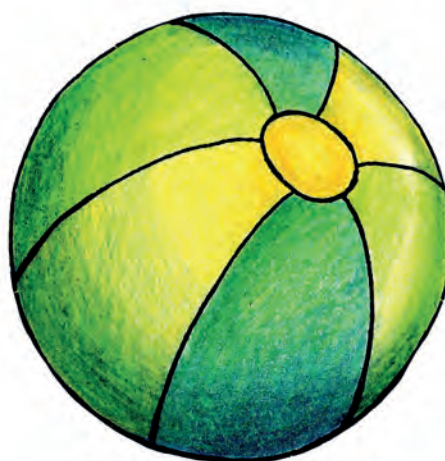
PALICE

ŠÁLEK

BALETKA BALETÍ

BALÓN

L uvnitř slov mezi dvěma samohláskami

FIXUJEME A AUTOMATIZUJEME HLÁSKU

POLICE

Na polici je palice.
Police je nad lavicí.
Láďa si dává na polici malé knihy.

POLÉVKA

Polévka je zeleninová.
Osolím si zeleninovou polévku.
Kamila nese Láďovi polévku se zeleninou.

PALICE

Palice leží na lavici.
Malá palice je palička.
Milan položí malou palici na lavici.

ŠÁLEK

Mám šálek kávy.
Na lavici leží šálek.
Lenka shodila šálek pod lavici.

BALETKA BALEŤÍ

Baletka baleťí.
Malá baletka lадně baleťí.
Malá baletka Olina lадně baleťí v baletním sále.

BALÓN

Balón je zelený.
Luděk má zelený balón.
Ludkův zelený balón leží pod lavicí.

Hlásku L můžeš procvičit také v následujících slovech:

KOLÍK, POLICIE, TULEŇ, POLÁME, VOLÁME, POLEDNE, ODPOLEDNE, DOPOLEDNE, MALINA, MILOŠ, POLENO, KOLENO, PILOT, DALEKO, CULÍK, ALÍK, ALICE, ALENA, ALEX, ALAN, SALÁT, MALUJI, ŽELEZO, ZELENÝ, ULICE, KOLÁČ, KOLÉBKA, POLÉVÁ, POSÍLENÁ, ZALEŤÍ

ROZVÍJÍME VĚTNÉ VYJADŘOVÁNÍ, MLUVNÍ POHOTOVOST

Ke každému slovu vymysli krátkou větu.

ROZŠÍRUJEME SI SLOVNÍ ZÁSOBU

Víš, co znamenají tato slova?

Pokus se je vysvětlit a použij je ve větě.

KOLIKA, ZÁLIV, POLEVA, KOLEDA

CVIČÍME FONEMATICKÝ SLUCH

Dokázal bys vymyslet rým k těmto slovům?

POLICE (např. palice, ulice, velice...), ALÍK (např. cvalík, balík, špalík, malík...)

Staň se básníkem a doplň verš:

Má plyšová opice

jmenuje se ... (Alice)